

Mellékletek Vincze Gábor: Lăncrănjantól Lăncrănjaniig
- Fejezet a magyar-román kapcsolatok nyolcvanas évekbeli
történetéből c. tanulmányához

1. Méliusz József író beadványa Nicolae Ceaușescu számára. Bukarest, 1982. április 20.*

Alulírott Méliusz József, a Román Kommunista Párt tagja, 1932 óta – tehát 50 éve – egyetlen pártbüntetést sem szenvedett, akit Ön több ízben is kiűntetett – többek között „A szocialista munka hőse” címmel –, és akit Ön nagylelkűen segített élete legnehezebb helyzeteiben, *tisztelettel kérem, hozzon intézkedéseket, hogy az erre jogosult pártszervek vizsgálják ki és elemezzék a jelenlegi rendkívül súlyos politikai-erkölcsi helyzetemet, amelybe azért kerültem, mert az a nyilvános rágalom ért, hogy revizionista magyar lennék.*

Íme a tények:

Ion Lăncrănján, a *Szónoklat Erdélyről* című könyv szerzője, amely ez év április elején jelent meg a Sport-Turism Kiadónál, idéz *Sors és jelkép* című könyvéből, kiragadva egy kontextusából kiragadott – 28 szóból álló – mondatból NÉGY SZÓT, a nyilvánvaló jelentésükkel ellentétesen sovinszta, nacionalista, revizionista, az államunk integritása elleni magatartás bizonyítékaként láttatva azokat. (Ez a 4 szó: A MI KELETI TÁJAINK, 135–136. oldal.) Ion Lăncrănján tétele – a romániai magyar revizionizmus – *általánosító* [vélemény], és TELJESEN NEGLIGÁLJA a szocialista Romániában létező demokratikus magyar szellemiség szellemiséget, amely az évtizedek során bizonyította a román néppel való őszinte testvériségét és emberi, haladó, forradalmi jellegét. Ion Lăncrănján szerint ebben a képmutató és veszélyes magyar szellemiségben „*revizionista tendenciák vannak, szemtől szemben egységről és testvériségről beszél, de a hátunk mögött az aljasság törét szorongatja*, (mindent felhasználva) gyűlöletes céljai érdekében” (...) (131. oldal). Pontos, helyes, bizonyított válasz szükséges: ki, hol, hogyan, mikor szorongatja azt a tört? AZ

---

* A román nyelvű, az eredeti aláírásokkal ellátott gépirat fénymásolata a kolozsvári Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténeti Gyűjteményében található az LF7 jelzet alatt.

EGYETLEN MEGNEVEZETT SZEMÉLY a levél aláírója. Következésképpen itt, a sajátomnak is tekintett hazában én vagyok a legveszélyesebb azok közül, akiket legkevesebb kétszínűséggel vádolnak. Az eddig makulátlan nevem megjelenik egy lázító politikai vádiratban, *azt sugallva ezáltal, hogy közönséges bűnrészes lennék a legszörnyűbb borzalmakban, amelyeket a román nép a történelem során elszenvedett.*

A rágalom szerzője furfangosan azt sugallja, hogy az idézett könyvem a közelmúltban írtam és jelentettem meg („*nem rég olvastam*”), és meg van döbbenve azon, hogy a *Sors és jelkép* „*itt, nálunk, Romániában kerülhetett nyomdába*”. „Természetes” tehát, hogy M. Ungheanu, Ion Lăncrănján könyvét magasztalva, a *Lucafăru*ban Lăncrănján gondolatát parafrázálja (1982. 04. 10., 2. oldal), és a következő kijelentést teszi: „*Egyik kollegánk magyar nyelvű könyvében (...) Erdélyt maradványszerűen úgy látja, mint A MEGNAGYOBBODOTT MAGYARORSZÁG KELETI TÁJÁT. Az ilyen jellegű kijelentések okozta megsejtetés nélkül lehet, hogy Ion Lăncrănján nem írta volna meg a könyvét (...)*”

Mi az igazság?

A vád alá helyezett könyvem 1943–44 között írtam Temesváron, a fasiszta háború idején. Az RKP Bánáti Főtitkárságától kapott megbízás nyomán készült (a főtitkár Leontin Sălăjan volt), a Nagyenyeden, Brassóban stb. élő *demokrata* magyar írókkal való kapcsolatfelvétel érdekében, hogy ezáltal a pártnak a fasiszta háború ellen, Románia felszabadítása, implicit módon a gyűlöletes Bécsi Diktátum és borzalmainak a felszámolása érdekében folytatott tevékenységei mellé állítsam őket. A könyv a felszabadulás után jelent meg 1946 tavaszán Kolozsváron. Az 1949-es letartóztatásom¹ után a *Sors és jelkép*et visszavonták a könyvesboltokból és a könyvtárakból, és csak 1973-ban adták ki újra, vagyis rehabilitálták.

A *Sors és jelkép* román fordítása, amelyet Ion Lăncrănján olvasott, 1978-ban jelent meg (Kriterion Könyvkiadó, 420 oldal). Az előszó írója, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem rektora, *Ion Vlad* többek között megállapította, hogy ez a munka „*egyben felvállalja a felelősséget a társnemzetek iránt, az együttélést és a fennállást régen ismerő föld román népe és magyarjai közötti szerves kötődések iránt.*” (9. oldal) Vagy: a könyv „*őszintesége felkavaró, az értelem friss és tiszta levegőjét őrzi, amelyet nem zavartak meg a félreértések, ellenségeskedések és borzalmak, amelyeket a háború és a nacionalista-soviniszta bujtogatások éveiben követek el, Erdélynek a Bécsi Diktátum nyomán végrehajtott szétszakításakor, amelyet a Sors és jelkép sorainak írója nyomatékosan elítél*” (11. oldal).

1 Méliusz 1949. november 3-án tartóztatták le koholt vádakkal. Bíróság elé nem állították, 1954 augusztusában szabadlábra helyezték, majd rehabilitálták.

És most idézem a teljes mondatot, amelyet Ion Lăncrănjan megcsonkított, és amelyet „kiegészítésekkel” átvett M. Ungheanu. Az előző oldalakon azt a szellemi összeomlást írom le, amelyben Európa – amelynek Románia is részese – a háború alatt volt. Íme az általam írt mondat (a 15. oldalon): „Rab vagyok, mint rajtam kívül annyian, nem csak ezen a mi bús KELETI TÁJUNKON, de szerte egész Európában, reménytelen fogoly.”² Természetesen a „reménytelen” arra az akkori lehetetlenségre vonatkozott, hogy megszabaduljunk a fasiszta háború borzalmaitól. De ami lényeges: „A MI KELETI TÁJUNK” egyértelműen kontinensünk keleti részére vonatkozott, tehát nyilvánvalóan Romániáról van szó, és semmiképp nem a „magnagyobbodott Magyarország” keleti részéről. Emelt fővel jelentem ki, hogy egy fél évszázad alatt írt teljes életművemben nem található egyetlen mondat sem, amely alátámaszthatná a Ion Lăncrănjan és M. Ungheanu által elkövetett rágalmat, hamisítást, megtevését, feljelentést és bujtogatást.

Hiszek abban, hogy Ön, igen tisztelt Nicolae Ceaușescu elvtárs elrendeli majd az ebben a levélben közölt megvizsgálását, és ily módon a párt vezetőségre *megfelelő intézkedéseket* fog hozni Ion Lăncrănjan ellen, az RKP által megkövetelt etikai normák megsértése miatt. Kérem, hogy azáltal is szüntessék meg ezt a *politikai és erkölcsi botrányt, amelynek a kiobbantásáért semmilyen felelősség nem terhel*, hogy kötelezik a hamisítás szerzőjét, hogy vonja vissza a rágalmat, közölje az én eredeti szövegemet, és kérjen tőlem bocsánatot a művem befeketítéséért. Kérem, hogy ezt a visszavonást a *România literară*, *Luceafărul* és *Utunk* c. lapokban, az RSzK Írószövetségének az orgánumaiban tegyék közzé. Amennyiben ez megtörténik, nem leszek kénytelen a *sajtótörvények szerint közrágalmazás vádjával* az igazságszolgáltatási szervek elé idézni *Ion Lăncrănjant*, a *Sport-Turism* Kiadót, *M. Ungheanut* és a *Luceafărul* folyóiratot.

Hálás köszönetem, mivel meggyőződésem, tisztelt Főtitkár Elvtárs, hogy megismervén ezt a *politikai-erkölcsi botrányt*, intézkedni fog a fentebb kért vizsgálat elvégzése és a szükséges intézkedések érdekében.

Tisztelettel,
Méliusz József

Fordította: *Incze Éva*

---

2 Az eredeti idézet a mű 1984-es kiadásából való. (Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 20.)

2. Harminchat magyar értelmiségi beadványa Ceaușescunak*

Mélyen tisztelt Nicolae Ceaușescu elvtárs!

Alulírottak, szívvel-lélekkel a Haza felvirágzásáért küzdő, a Román Kommunista Párt eszméi, az Ön tanításai által vezéreltetett romániai magyar írók, az RSzK Írószövetségének tagjai, egy fájdalmas kérdésben fordulunk a Párt főtitkárához, hogy felhívjuk a figyelmét egy, a román nép és az együttélő nemzetiségek testvéri együttélésére rendkívül ártalmas megnyilvánulásra. Az Ön figyelmébe ajánlunk egyet azon publicisztikai jelenségek közül, amelyek éles ellentétben állnak Pártunknak a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos politikájával. Ion Lăncrănjan *Szónoklat Erdélyről*³ című könyvéről van szó, amely a Sport-Turism Kiadónál jelent meg 1982-ben.

Ebben a könyvben a szülőföld, Erdély iránti szeretettel teli vallomásokkal találkozunk; határozott állásfoglalásokat olvashatunk ugyanakkor egyes téves tézisekkel, egyes, a román nép nemzeti érzését, hazafias büszkeségét sértő állításokkal kapcsolatban.

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy könyveinkben, publicisztikai tevékenységünkben elhatárolódunk a nacionalista, revansista tendenciáktól, azoktól a cselekedetektől, elméletektől vagy politikai állásfoglalásoktól, amelyek a szocialista Románia függetlenségére, szuverenitására és integritására törtek vagy törnek. Eltökélt szándékunk a jövőben is megőrizni ezt az alapvető hazafias állásfoglalásunkat.

Ion Lăncrănjan könyvében olyan vélemények, gondolatok és tézisek fogalmazódnak meg, amelyek teljesen ellentétesek azokkal, amelyeket Ön az évek során és ismételten megfogalmazott. Az említett könyv a Román Kommunista Pártnak a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos politikájával nyilvánvalóan ellentétes állásfoglalásokat tartalmaz, ez okból leplezetlen felbujtást jelent a gyűlöletre és ellenségeskedésre, a románok és magyarok közötti szakadásra, úgymond történelmi ellentétek felszítására és újraaktualizálására.

Erdély történelmi múltjának az áttekintése során Ion Lăncrănjan arra a következtetésre jut, hogy az évszázadok során a románok és a magyarok soha nem tudtak megbékélni egymással, és egyáltalán nem küzdöttek közösen egy jobb életért, a társadalmi és nemzeti igazságosságért, a szabadsá-

3 Az itt olvasható idézeteket a pamflet 1990-es budapesti kiadásából (*Szónoklat Erdélyről*) vettük át.

* A román nyelvű, az eredeti aláírásokkal ellátott gépirat fénymásolata a kolozsvári Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténeti Gyűjteményében található az LF7 jelzet alatt.

gért, mivel a magyarok (akiket átfogóan, a társadalmi osztály vagy réteg szerinti megkülönböztetés nélkül kezel) *„hozzászoktak ahhoz, hogy mindig aljasságban és aljasság által éljenek”*.

A szerző véleménye szerint az Erdély múltjáról alkotott „idillikus” nézet – amely szerint voltak közös küzdelmek – csak az „ál-internacionalisták” és „kozmpolitikák” sajátja. Nagyon csodálkozunk a merészségen, amellyel Ion Lăncrănjan megengedi magának, hogy „korrigálja” a mi főtítkárunk tanításait, aki beszédeiben nem egyszer kiemelte az erdélyi tájakon élő román és magyar parasztok, munkások, értelmiségiek közös, a haladás szellemét képviselő forradalmi örökségének a fontosságát.

Íme, tisztelt Ceaușescu elvtárs, milyen következtetésre jut Ion Lăncrănjan a közös múltbeli küzdelem és a mai harc vonatkozásában: *„Nincs értelme, és nem is helyes (!), ha egységről beszélünk... ha meghamisító módon mindig azt mondjuk, hogy az erdélyi néptömegek együtt harcoltak a Habsburg ellen... a kizsákmányolás ellen...”*

Ugyanakkor a szerző véleménye szerint semmilyen *osztályszintű* szövetségről nem lehet beszélni, ami a nemzetiségeket illeti, *mivel „a magyar, függetlenül attól, hogy mi volt, paraszt, munkás vagy tőkés,... úrnak tartotta magát... egy olyan országban, amelyben a román megtűrt volt...”*

Józanul mérlegelve, a könyv azt a gondolatot sugallja, hogy nagy hiba volt elfogadni a magyarok belépését a Román Kommunista Párt soraiba, mert ők egy „komintern-i” tétel követői voltak és azok ma is, amely szerint Románia egy többnemzetiségű állam lenne, és mint olyan, a benne élő nemzetiségeknek joguk lenne az önrendelkezésre, sőt mi több: Erdély elszakítására az országtól, hogy az újra idegen állam részévé váljon.

A magyar nemzetiségű kommunisták, a Román Kommunista Párt tagjai – Lăncrănjan véleménye szerint – még más nacionalista bűnökkel is rendelkeztek és rendelkeznek, mivel *„az osztályharc kiéleződésének időszakában... ez a kiéleződés keményebb volt, amikor a románok hátán érvényesült, azokon a helyeken, ahol a párt- és állami – no meg persze a biztonsági – szervek élén sovén... magyar elemek voltak...”*

Ez ismét az osztályharc kiéleződésének az időszakával kapcsolatos tények, az igazság durva meghamisítása, ez a meghamisítás pedig természetes módon vezet el a következtetéshez: a magyar kommunistáknak semmi keresnivalójuk Pártunk vezető testületeiben, semmi keresnivalójuk az állami apparátusban és az állambiztonsági szervekben. És ha mégis vannak ilyen káderek az említett szervekben, ez annak a ténynek a nemkívánatos következménye, hogy a kisebbségek jogai – Lăncrănjan szavai szerint – *„erőltetett módon... ki vannak terjesztve”*.

A nemzetiségek alkotmányos jogai (ugyanazon szerző szerint) „az egység és az egyenlőség aláadását” jelentik, ugyanis azzal, hogy „mindig adtunk nekik valamit”, hogy „jó legyen”, hogy ne legyenek „problémák”, olyan helyzet alakult ki, amelyben a románok nemzeti jogai csorbát szenvednek. Ön, tisztelt főtábornok elvtárs, aki eleven kapcsolatot ápol a magyar nemzetiségű dolgozók tanácsával, mélyrehatóan ismeri az országban élő nemzetiségek életével és tevékenységével kapcsolatos problémákat. Ismeri a Tanácsban felvetett problémákat, és nem hisszük, hogy valaha is az a benyomása alakulhatott ki, hogy túlzások esnek meg az aktuális problémák felvetése és kezelése során. De íme, Ion Lăncrăjan, aki mindenáron – akár a rágalmazás útján is – be akarja „bizonyítani” a romániai magyar nemzetiségek „nem lojális” magatartását, az egész ország előtt, a közvélemény előtt, egy nagy példányszámú kiadványban a következő demagóg és egyúttal gyűlöletre uszító kérdést fogalmazza meg: *„de ha egy nap azt fogják kérni tőlünk, hogy vegyük a folyóinkat a hátunkra, és költözzünk el ebből a Hazából, mit fogunk tenni mi, románok?”*

Ebben a könyvben, amely – a recenzensek által nagy példányszámú kiadványokban közzétett magasztalásoknak is köszönhetően – rövid idő alatt rendkívüli érdeklődést váltott ki, a szerző egyrészt rendkívül ellentmondásosan azt állítja, hogy a nemzetiségek túlzott jogokat élveznek, másrészt semmilyen különbséget nem lát a burzsoá-földesúri rendszer ilyen vonatkozású politikája és a Román Kommunista Párt által támogatott nemzetiségi politika között; a szerző azt állítja, hogy Antonescu – „e tragikus (!) és ellentmondásos ember” – idejében a nemzetiségek boldogan éltek, *„semiben nem szenvedve korlátozást”*.

Nincs tehát semmilyen különbség a ma és a tegnap társadalmi rendje között?

Nem beszélhetünk a nemzetiségi kérdésnek a Román Kommunista Párt által forradalmi szellemben végrehajtott megoldásáról?

Ha a „tragikus és ellentmondásos” Antonescu a lehető legjobban oldotta meg a problémát, amint azt Ion Lăncrăjan állítja, miért is beszélneink még a mi Pártunk új és forradalmi *politikájáról*?

Garmadával idézhetnénk a pártellenesnek tekinthető torzításokat és hamisításokat a könyvből, amelynek a szerzője a Román Kommunista Párt tagja; ki lehetne még mutatni, hogy ez a könyv, amelyet egyes újságírók egyenesen a romániai nemzetiségekkel szembeni határozottabb fellépésre való „hazafias felhívásnak” tekintenek, azt a gondolatot terjeszti, amely szerint a magyar nemzetiség (ugyanis a szerző elsősorban rá utal):

- követelőző,
- szeparatista magatartásban tetszeleg,

- barbár módon azt hangoztatja, hogy civilizatorikus szerepe volt Erdélyben,
- maximálisan lebecsüli Mihai Viteazu személyiségét,
- a hazafiassága konjunkturális, formális,
- revizionista követelései vannak,
- azáltal, hogy a szülőföldjét, a falvakat, a városokat és a folyókat a saját anyanyelvén nevezi meg, ki akarja törölni a történelemből a román nemzeti lét ősi és dicsőséges nyomait,
- gyökértelen, mert: „A román lakosság gyökeret eresztett (Erdélyben), ahogy az másoknak egy pár évszázad alatt nem sikerült.”

- alacsonyabb rendű a románokhoz képest, mert a 12. században még sátrakban élt, „nem tudni, honnan jött”, „a sehova nem tartozás érzése marja”, mert tulajdonképpen mindig is „hódító” és „fosztogató” volt... stb. stb. stb.

Nem szeretnénk még többet elrabolni az oly értékes idejéből, tisztelt főtítkárl elvtárs!

Csak egy párat soroltunk fel Ion Lăncrănjannak a hazánkban élő magyar nemzetiség problematikájára vonatkozó „téziseiből”. Természetesen a könyvben olvashatók frázisok a szerző állítólagos testvéri érzéseiről is. Sőt, az Ön beszédéből is idéz, ami a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának az egyik gyűlésén hangozott el. De mindez semmiben nem változtat az egész könyv alapját képező haladásellenes és mélyen ártalmas gondolkodásmódon, amely a két világháború közötti burzsoá publicisztikára emlékeztet; ez a tény pedig minket egyáltalán nem lep meg, tekintetbe véve Lăncrănján újabb tételét, amely szerint – ellentétben a mi Pártunk értékelésével – „A mai állapot... az első világháború utáni helyzethez hasonlít, de főleg az 1930. utánira, amikor körülbelül ugyanazokat a képtelen jelszavakat szellőztették...”

Megismerhetjük tehát Lăncrănján „értékelését”, amely szerint a Párt több évtizedes harca és hazafias nevelési munkája nyomtalan, eredmények nélküli, a román nép és az együttélő nemzetiségek közötti testvériség eltűnt, mintha soha nem is létezett volna, a szocializmus építésére hozott testvéri, közös munkálkodásunk erőfeszítései feleslegessé váltak, mert íme, helyettük olyan komor és tragikus valóság körvonalazódik, amely „az első világháború utáni helyzethez, főleg az 1930. utánira” hasonlít.

Lezárjuk megfigyeléseinket, igen tisztelt Ceaușescu elvtárs, tisztelettel, de határozottan arra kérve Önt, hogy lépjen közbe annak érdekében, hogy ilyen jellegű „munkák” többet ne láthassanak nyomdafestéket, mivel azok ártanak a mi mindennapos testvéri munkálkodásunknak.

Kérjük, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy Ion Lăncrănján „tégeit” ne mutassák be különböző alkalmak során a tanügyi kádereknek,

ahogy az már több helyen megtörtént, és amelyekhez egyesek a következő megjegyzéseket fűzték: valószínű, hogy Pártunk tézisei a nemzetiségi kérdésben már nem érvényesek és már nem aktuálisak, mert íme, Ion Lăncrănjan „új”, „hazafiasabb” és „bátrabb” szemszögből veti fel a problémát a nemzetiségekkel szemben, akik a lojalitás legkisebb jelét sem mutatják. Több körben ezt a könyvet úgy emlegetik, mint „új vonalat”, a lázadó, a hazánkra csak rosszat hozó magyarok „radikális sarokba szorítását”.

Szeretnénk tudatni Önnel, hogy ezt a szellemi szennyezést, az értelemnek ezt a fertőzését nagyfokú felháborodással fogadta nemcsak a hazai magyar lakosság, hanem a román kommunisták is, minden emberséges és becsületes személy, függetlenül attól, hogy párttag-e vagy sem. Az utóbbi évtizedekben mindezek a személyek nem szoktak hozzá a faji gyűlöletre való szításhoz, az ilyen demagóg és a munka hazánkban élő, több milliós emberének a közös és békés munkálkodására oly ártalmas „hívásokhoz”.

Befejezésésképpen, habár Ion Lăncrănjan tagadja az őszinteségünket, ami a Párt politikája iránti odaadásunkat illeti, újra szeretnénk biztosítani Önt arról, hogy a haza magyar íróinak minőségében a szocialista Románia vi-rágzásnak, a román nép és az együttélő nemzetiségek testvériségének a nemes eszméit akarjuk szolgálni.

Vállaljuk, hogy teljes népünk szétszakíthatatlan egységét szolgáljuk a Román Kommunista Párt körében, amelyet Ön a haza minden lakosa javá-ra irányít, nemzetiségtől függetlenül.

Sütő András	Györffi Kálmán	Kenéz Ferenc
Kovács György	Káli István	Király László
Katona Szabó István	Fodor Sándor	Szilágyi István
Gagy László	Kádár János	Balogh Edgár
Gálfalvi György	Bálint Tibor	Oltyán László
Farkas Árpád	Jánky Béla	Nemess László
Marosi Barna	Kányádi Sándor	Gálfalvi Zolt
Oláh Tibor	Kántor Lajos	Bodor Pál
Markó Béla	Lászlóffy Aladár	Szász János
Nagy Pál	Mózes Attila	Kovács János
Jánosházy György	Láng Gusztáv	Domokos Géza
Szépréti Lilla	Gáll Ernő	Huszár Sándor

Fordította: *Incze Éva*

3.

RKP KB

Levelek és meghallgatások osztály

47.097. sz.

Jegyzet*

36, magyar nemzetiségű író, a RSzK Írószövetségének tagjai azon véleményüket fogalmazták meg, hogy Ion Lăncrănjan író *Cuvânt despre Transilvania (Gondolatok Erdélyről)* című munkája, amely ebben az évben jelent meg a Sport-Turism Kiadónál, tartalmánál fogva „éles ellentétben áll Pártunknak a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos politikájával”.

Állításuk szerint a könyvből az a következtetés vonható le, hogy „az évszázadok során a románok és a magyarok soha nem tudtak megbékélni egymással”, mivel a magyarok osztályhoz való tartozástól függetlenül uralkodó csoportnak tekintik magukat. Ugyanakkor azt gondolják, hogy az írás azt a gondolatot sugallja, hogy a magyarok azon tétel követői maradtak, amely szerint „Románia egy többnemzetiségű állam lenne, és mint olyan, a benne élő nemzetiségeknek joguk van az önrendelkezéshez”. Azt a gondolatot is tartalmazza, hogy mivel a nemzetiségeknek „mindig adtunk valamit, hogy jó legyen, hogy ne legyenek problémák, olyan helyzet alakult ki, amelyben a románok nemzeti jogai csorbát szenvednek”, a magyar nemzetiség magatartása, pedig nem lenne lojális, hanem követelőző és revizionista stb.

A levél aláírói, hangsúlyozva őszinteségüket és a párt politikája iránti odaadásukat, azt kérik, hogy Ion Lăncrănjan „tételeit” többé ne ismertessék „a tanügyi káderekkel, ahogy az már megtörtént”, ugyanakkor megjegyzik, hogy az említett munkát „felháborodással fogadta nemcsak a hazai magyar lakosság, hanem a román kommunisták is”.

Kérjük, rendelkezék.

Osztályvezető,

[olvashatatlan aláírás]

[olvashatatlan aláírás]

1982. június 3.

BM/TN-4 példány

Fordította: *Incze Éva*

* A román nyelvű, az eredeti aláírásokkal ellátott gépirat fénymásolata a kolozsvári Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténeti Gyűjteményében található az LF7 jelzet alatt.